

SETKÁVÁNÍ

- VELIKONOČNÍ HOMILIE
- VELIKONOČNÍ SVÁTKY
- CHRÁM SV. CYRILA A METODĚJE V CHUDOBÍNĚ
- ROZHOVOR S IVANOU HORNIŠEROVOU
- PAMPELIŠKA - ADAPTAČNÍ SKUPINA PRO UKRAJINSKÉ DĚTI
- PASTORAČNÍ ASISTENTKA JANA SEDLÁŘOVÁ
- VELIKONOČNÍ ZVYKY
- KRAJINOU POD SLOVY

Časopis Olomoucké diecéze Církve československé husitské
březen 2023

Chrám sv. Cyrila a Metoděje v Chudobíně.
Vlevo farní budova.

Oltářní obraz v chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Chudobíně.

Ekumenická bohoslužba v ostravské katedrále Božského Spasitele, leden 2023.

Úvodní slovo biskupa <i>Tomáš Chytil</i>	2
Homilie <i>Vlastimír Haltof</i>	3
Pastorační asistentka Jana Sedlářová <i>Monika Bartková</i>	4
Chrám s. Cyrila a Metoděje v Chudobíně <i>Vlastimír Haltof</i>	8
Čtenářské poznámky jen tak <i>Niki Otisková</i>	12
Sestra Ivana Hornišerová <i>Monika Bartková</i>	13
Krajinou pod slovy <i>Jana Wienerová</i>	15
Velikonoční svátky <i>Vladimír Šiler</i>	16
Pampeliška – adaptační skupina pro ukrajinské děti <i>Jaroslav Křivánek</i>	18
Velikonoční zvyky <i>Vladimír Šiler</i>	20
Přehled velikonočních bohoslužeb	24
KUK aneb Kam za uměním a kulturou	25
Diecézní finanční fondy <i>Radek Hruška, David Přichystal</i>	26
Dětem <i>Jana Krajčířiková</i>	27

SETKÁVÁNÍ. Jako občasník vydává Olomoucká diecéze Církve československé husitské, Žilinská 113/5, 779 00 Olomouc. Redakční rada: Tomáš Chytil, Monika Bartková, Gabriela Bjolková, Vlastimír Haltof, Lucie Gudrun Peterová, Vladimír Šiler. Uzávěrka příspěvků pro příští číslo: 27. 8. 2023. Příspěvky můžete zasílat elektronicky na adresu: redakce.ccsh.olomouc@email.cz. Redakce si vyhrazuje právo výběru a úpravy příspěvků. Pokud chcete poslat fotografie, vezměte, prosím, na vědomí, že redakce může přijmout pouze fotografie pořízené ve vysokém rozlišení kvůli výstupní kvalitě tisku. Za vaše příspěvky děkujeme. Tisk: PROPERUS, s.r.o., Šlechtitelů 1, 779 00 Olomouc; www.properus.cz

Úvodní slovo biskupa

Vážení čtenáři, otevíráte stránky časopisu v době, kdy jsou před námi Velikonoce. Uvědomělí řeknou, že jde o nejvýznamnější křesťanské svátky, tolik ceněné pro svoji hloubku a možnost čerpat naději tam, kde bychom to už nečekali. Když byste se však zeptali dětí, určitě by daly přednost vánoční zvěsti o narození Ježíška, v souvislosti s dlouhými prázdninami, dárky pod stromečkem a vůbec se vším laskavým, radostným až opojným, co tento čas přináší. Moudří nás upozorní, že není třeba pořádat ankety tohoto druhu, vždyť křesťanské slavnosti zde nejsou od toho, aby se vzájemně konfrontovaly či známkovaly, nejde o soutěžení, naopak, ony spolu nedílně souvisí, navazují na sebe, jen je třeba nadhledu a pochopení.

Kdysi jsem objevil obraz, na kterém se v jedné půli nalézá výjev narození Mesiáše, ve druhé pak Kristovo ukřižování. Autor předkládá divákům výhled poněkud neobvyklý, hořkosladký, život i smrt, Vtělení i Ukřižování, přítomni jsou andělé. Myslím, že je dobré, když o Vánocích popřemýšlíme i nad tím, že z děťátka Ježíška se stane dospělý člověk, a o Velikonocích, když si zase uvědomíme, že tento Ukřižovaný a Vzkříšený vešel do světa jako nemluvně, opěvovaný Syn Boží a Syn člověka. Přinesl a přináší radost, smrt přemohl a získal život věčný.

Do tohoto čísla posloužil kázáním a představením kostela v Chudobíně u příležitosti jeho kulatého výročí farář Vlastimír Haltof. Velikonocní období erudovaně přibližuje Vladimír Šiler. Farář Jaroslav Křivánek informuje o adaptační skupince ukrajinských dětí, své postřehy ohledně této komunity přidává ředitel Základní školy sv. Voršily v Olomouci, pan Zdeněk Navrátil. Farářka Monika Bartková vedla rozhovor se sestrou Ivanou Hornišerovou, distingovanou dámou, která je v širším povědomí zapsána jako dlouholetá předsedkyně diecézní rady. Na diecézním shromáždění zaslouženě obdržela ocenění „Osobnost diecéze“. Další dotazovanou je nová posila na pozici pastorační asistentky v Olomouci, sestra Jana Sedlářová, pocházející ze Slovenska. Farářku Niki Otiskovou zaujala kniha o Karviné, tento zájem s námi sdílí ve svém příspěvku. Sestry Gabriela Bjolková a Lucie G. Peterová předkládají zprávy a pozvánky z kulturní i církevní sféry. Chybět nemůže péčí sestry Jany Krajčírkové připravený list pro děti. Všem spolupracovníkům za přípravu tohoto čísla velice děkuji.

Vážení a milí, doufám, že si z obsahu vyberete a že nejen o Velikonocích přijmete pozvání do našich kostelů a modliteben. Otevřme se působení Boží lásky v tomto světě a konejme tak, abychom se na tom svém jednáním podíleli. Velikonoce jsou spojeny také s příchodem jara a lidovými zvyky. Kéž napomohou našemu prožívání krásy a dobra v tomto světě.

Přeji všem, aby pocítili radost a úžas stejně jako učedníci, kterým Ježíš otevřel oči. V nadcházejících dnech, ať naše radost, pokoj a pohoda nezáleží jen na vnějších okolnostech, kéž jde o trvalejší vnitřní stav, stav duše!

Tomáš Chytil, biskup

Všemohoucí Bože, děkujeme ti, že jsi poslal svého Syna. On přijal kříž a byl vzkříšen. Prosíme tě, aby síla jeho lásky v nás přemáhala všechno zlo a hřích. Abychom rostli do podoby tvých dětí, které budou hledět na tvou slávu ve tvém věčném království. Amen.

Biblický text: Mt 28, 1-20

Tak, milí čtenáři, zazvonil zvonec a pohádka je konec. Všechno to nakonec dobře dopadlo. Já mám rád knížky s dobrým koncem, asi jsem staromilec nebo co, ale fakt nemám rád drastické anebo otevřené konce. A závěr Matoušova evangelia opravdu nemá chybu, je to vážně dobrý příběh. Navíc (pomineme-li zprávu o jeho narození, kterou tak rádi čteme výhradně o Vánocích) se ještě odehrává tam, kde celý ten příběh o Ježíši vlastně začíná, v Galileji. Právě tam, jak nám líčí Matouš na začátku svého evangelia, začal Ježíš svou cestu, na níž hlásal Boží království, uzdravoval nemocné, odpouštěl hříchy a vyučoval. Tato cesta jej dovedla až na popraviště.

Kdyby náš příběh končil tady, na kříži za hradbami Jeruzaléma, byl by to příběh velice smutný. Ne nepodobný mnoha jiným příběhům z oněch časů. Jenže Matoušovo vyprávění tady nekončí. A je třeba poznamenat, že tady nekončí proto, že Matouš měl taky rád dobré konce, a tak, aby se to dobře četlo, dopsal ještě text, který máme ve 28. kapitole. Ne, nebyla za tím vůle evangelisty. Za tímto dobrým koncem stála vůle mnohem vyšší.

Třetího dne po ukřížování se totiž stalo něco, co do té doby (a od té doby také) nikdo nezažil a co bylo vysloveno v dávných proroctvích několik století před tím, než se to stalo. Ježíš byl vzkříšen z mrtvých.

Těžko si představit, jak asi mohlo vypadat setkání s andělem u Ježíšova hrobu. Musela to být děsivá a dramatická chvíle, že strážníci, kteří obvykle bývají ozbrojeni a mívají pro strach uděláno, byli tak vystrašení, až z toho úplně znehybněli. A co teprve ženy hledající Ježíše? Nebo si představme sebe na jejich místě. Ale jim, a vlastně i nám, pokud také hledáme Ježíše, anděl jasně řekl: „Nebojte se“. Nejprve bychom si tedy měli uvědomit, že není třeba se bát. Vydat se hledat Ježíše se strachem v srdci nedává smysl. A pak anděl, a později také sám Ježíš, kterého ženy potkají, říká, kde je možné Ježíše spatřit, kam je třeba jít. Rozhodně nemá cenu hledat jej tam, kde není. Není na kříži, není v hrobě. Je třeba jít do Galileje. Tam, kde lidé žijící v temnotě mají šanci uvidět velké světlo. Není to pouze konkrétní místo na zemi, o němž mluvil kdysi Izajáš. Je to všude tam, kde lidé prožívají těžkosti plynoucí z našeho lidství, utrpení a beznaděj, pocit opuštěnosti lidmi i samotným Bohem. Právě do těchto okamžiků Ježíš chce vstoupit. Vždyť je důvěrně zná, všechny je zakusil sám na sobě. Je jenom na nás, jestli Ježíše pozveme dál, za práh svého svědomí, do svého srdce.

Pokud jej však budeme chtít pozvat jako člověka, nepotkáme se s ním, protože život Ježíše-člověka ukončily tři hřeby do dřeva a do nedalekého hrobu bylo uloženo jeho mrtvé tělo. Naopak život Ježíše-Božího Syna na kříži neskončil a ani jeho tělo nenajdeme mezi mrtvými. Pokud jej tedy pozveme dál jako Boha, jako toho, kdo nás může zachránit, může i nám zazářit v životě velké světlo. Každý máme totiž svou vlastní Galileu, krajinu v nejhlubších rovinách duše. Tam najdeme to nejtemnější v nás, a právě tam chce Ježíš vstoupit, tam se s ním můžeme setkat.

Avšak ani tehdy, když se nám podaří setkat se s Ježíšem v hlubinách duše, se nám nemusí vyhnout pochybnosti. Někteří učedníci také pochybovali, když se s Ježíšem setkali. Pochybnosti patří k životu,

pochybovat je přece tak lidské... Pochyby není nutné skrývat, naopak je třeba je přiznat, protože Ježíšova prolitá krev očišťuje také od slabosti ve víře a pochybností. Byla mu přece dána veškerá moc na nebi i na zemi.

Touto mocí nás také uschopňuje k naplnění poslání církve, které nám Matouš dal na samý konec 28. kapitoly. Tyto poslední verše jsou sice zakončením jednoho příběhu, ale současně jsou také počátkem příběhu nového. Příběhu života církve, života s Bohem, duchovního života každého z nás. To my tam dnes stojíme, shromážděni na hoře někde v Galileji kolem svého Mistra a Pána. Nám jsou určena slova o misii. Jsme posláni jít mezi lidi, do našich vztahů, a tam zvěstovat to, co jsme sami přijali. Získávat učedníky, křtít je a učit je zachovávat Ježíšovy příkazy. A on nám slibuje, že bude v tomto našem poslání až do konce tohoto světa s námi. Proto, přes všechny těžkosti, které jako Ježíšovi učedníci na tomto světě zakoušíme, máme naději, že tento příběh, příběh církve, bude mít také jednou svůj dobrý konec.

Vlastimír Haltof

Pastorační asistentka Jana Sedlářová

K rozhovoru se sestrou Janou Sedlářovou mě přivedl bratr biskup. Pochází ze Slovenska a nedávno vstoupila do služeb naší církve jako pastorační asistentka v Olomouci, kde nyní žije se svou rodinou. Má kvalitní vzdělání v sociální oblasti a také velké zkušenosti s dětmi a lidmi v různých nelehkých situacích. Ještě stále studuje, pracuje, vychovává syna, aktivně se podílí na životě společenství ve svém olomouckém sboru. Její upřímný a sympatický přístup k životním otázkám a k Bohu mě ve-

lice potěšil a povzbudil. Jde z něj důvěra v Pána a radost ze všeho, co nám v naší službě může přinést. Tu důvěru všichni potřebujeme obnovovat. A tak jsem vděčná za taková krásná setkání a doufám, že si i naši čtenáři v rozhovoru najdou svůj díl naděje.

Sestro Janko, se zájmem jsem si přečetla Váš životopis, Vaše cesta nepostrádá rozmanitost. Zaujala mě například školička Khamoro, která má svého jmenovce ve formě romského festivalu. Ten se pořádá už 25 let. Chápu to správně, že je to školička pouze pro romské děti? Vaše dobrovolnická činnost Vám dokonce vynesla cenu předávanou rektorem Univerzity Palackého Dobrovolník roku 2017. Co Vás na práci s dětmi nejvíce baví?

Školička Khamoro vznikla v rámci projektu Romspido, primárne zahŕňala rómske deti, ale navštevovali ju aj tie nerómske z marginalizovaných skupín, obývajúcich azylové domy. Projekt bol zameraný na problém nerovnosti vo vzdelávaní vo vzťahu k deťom z odlišného sociokultúrneho prostredia, so zohľadnením spirituálnych potrieb. Na túto tému som naviazala aj vo svojej absolventskej práci s názvom „Podpora vzdelávania rómskych detí v kontexte sociálnej práce“. Tieto deti bez včasného individuálneho prístupu často zlyhávajú v základnom školstve alebo končia v segregovaných školách s nízkou úrovňou vzdelania, čo následne zaťažuje sociálny systém v podobe vyššej nezamestnanosti a kriminality. Čím skôr sú deti zo sociálne znevýhodneného prostredia zahrnuté do predškolského vzdelávania, tým väčšiu šancu majú uspieť v základnom a následne v stredoškolskom vzdelávaní. Zároveň sme sa snažili skompetentňovať rodičov, zvyšovať ich motiváciu k podpore vzdelávania svojich detí a zlepšovať do budúca ich vzťahy so školou. Ku školičke Khamoro ma priviedla školská prax na Caritas VOŠ sociálni a následne som tam nejaký čas ostala pracovať ako dobrovoľník – aj vďaka skvelému kolektívu, ktorý mi toho veľa profesijne i ľudsky odovzdal. K deťom ma najviac priťahuje práve ich bezprostrednosť a úprimnosť, veľmi rada s nimi tvorím a vediem debaty. Spätná väzba z ich strany je nenahraditeľná, je to prejav nefalšovanej lásky a vďačnosti. K práci s nimi ma Boh vždy nejakým spôsobom priviedol.

Máte veľké zkušenosti i s ďalšími vekovými skupinami potrebných, také s ľuďmi, ktorí majú mentálne alebo jiné postihy, študovala jste charitatívni a sociální práci. Vidím to tak, že máte velmi dobrý vztah k člověku jako takovému.

Cítila som, že mojím poslaním je študovať sociálnu prácu v kombinácii s duchovnom, preto som ku Caritas pridružila štúdium sociálnej práce na teologickej fakulte. Duchovný rozmer vnímam v živote ako smerodajný, tvorí ma a naplňa. Na človeka sa snažím nahliadať komplexne ako na bio-psycho-socio-spirituálnu bytosť so svojimi potrebami a tie sú u každého iné, tvorené genetickou výbavou, výchovou, prežitými skúsenosťami a prostredím, ktoré ho obklopuje. Každý z nás si nesie svoj príbeh a pre mňa sú tieto príbehy zaujímavé, obohacujú zároveň i ten môj. Ľudia sa mi v priebehu života otvárali sami, bolo pre mňa prirodzené naslúchať im a v prípade potreby podať pomocnú ruku. Pred Bohom sme si všetci rovní, každého miluje rovnakou mierou. Ježiš mal vždy pochopenie pre svojich najmenších – deti a tých, ktorí na prvý pohľad nič neznamenajú a často sú terčom šikany (ľudia chudobní, nemocní, nevzdelaní, zatúlaní, cudzinci, akokoľvek vymykajúci sa spoločenským normám).

Zajímalo by mne, proč Církev československá husitská? Jste v ní od malička nebo jste si ji zvolila úplně sama? Cítíte se v ní dobře?

Pochádzam z obce na juhovýchodnom Slovensku v blízkosti maďarských hraníc, časť obyvateľov tam patrí k rímskokatolíckej cirkvi a druhá časť k protestantskej kalvínskej. Obe cirkvi nažívajú v priateľskom súžití, aj kostoly sú situované len pár krokov od seba. Bola som vychovávaná ako rímskokatolíka, dokonca sme mali v rodine predstaviteľov tejto cirkvi, úplne som sa s ňou ale nestotožnila. Rovnaký pocit prechovával môj manžel, ktorý bol vedený ako rímskokatolíka. K Cirkvi československej husitskej ma priviedol práve on, časť jeho rodiny z otcovej strany do nej patrí a srdcom sme sa obaja cítili protestantmi. Oddával nás olomoucký br. farár Jaroslav Křivánek, svojim láskavým prístupom nás do svojho zboru priviedol a už sme v ňom ostali. Je to človek, ktorého si vážim a prajem mu, aby sa vďaka

jeho duchaplnému kázaniu zbor rozrastal. Následne sa nám narodilo „h(o)usátko“, dnes už 4-ročný syn, Husův sbor v Olomouci spolu s nami navštevuje od narodenia a rovnako sa v ňom cíti dobre.

Jeden z prvých kontaktov s touto cirkvou bol dokument o evanjelickom kňazovi a humanistovi Jánovi Maliarikovi, v ktorom sa objavil brniansky biskup CČSH slovenského pôvodu Juraj Dovala. Spomínam si, že na mňa jeho ľudské vystupovanie zapôsobilo, už vtedy ma táto cirkev oslovila. Cirkev CČSH mi je sympatická aj tým, že v názve nesie meno reformátora Jána Husa, ten dokonale predviedol silu viery. Je inšpirujúcou osobnosťou, imponuje mi jeho vášeň pre Boha, ktorá pre mnohých hraničila s rebelstvom. V mojich očiach by práve takto viera mala vyzeráť – milovať Božiu pravdu do posledného dychu, aj za cenu odmietnutia.

A co víra? Jak ji vnímáte?

Prvý spirituálny zážitok som mala ako 7-ročná, v tom čase som si začala klásť otázky typu „Prečo je tu práve moja duša?“, „Odkiaľ som prišla a kam po smrti pôjdem?“, „Čo je skutočným zmyslom života?“. Hlboko v duši som cítila, že je niečo viac ako tento hmotný pominuteľný svet. Samozrejme mi na tieto otázky okolie uspokojujú odpoveď nedalo, tak som ich začala hľadať sama. Bola to cesta, kedy som Boha objavovala, vzdávala sa a znovu ho nachádzala. Viera sa človeku výchovou tak celkom odovzdať nedá, môžeme druhého len naviesť, je to osobný intímny vzťah s Bohom a všetci ho nachádzame iným spôsobom a za iných okolností. Svojou filozofiou mi je blízka osobnosť Victora E. Frankla, psychiatra zo židovskej rodiny, ktorý na základe prežitých skúseností v koncentračných táboroch založil myšlienku logoterapie, pomáha ľuďom nachádzať zmysel života v zdanlivo neriešiteľných situáciách. Mnohokrát práve vďaka utrpeniu nachádzame hlbší zmysel a tým sa približujeme samotnému Bohu. Svojou vierou ma ovplyvnila Terézia z Lisieux a jej „Malá cesta“, pokorou a skromnosťou jej vlastnou sa dokázala so všetkou dôverou odovzdať Bohu aj napriek duchovným krízam. Boh sa rád zjavuje maličkým, ľuďom slabým, trpiacim a zraniteľným, aby ich pozdvihol k láske. Kľúčovou knihou je Biblia, rovnako ako deti potrebujú láskavé hranice, tak aj naše duchovné smerovanie potrebuje svoj maják, inak sme ako zblúdená loď na mori. Tým majákom je Kristus, on je pravá cesta k Bohu, po ktorej človek kráča s pokojom a láskou v duši, nech "tam vonku" zúria akékoľvek búrky. Viera pre mňa znamená lásku Otca, ktorá sa odzrkadľuje v spôsobe života kresťana – „Žiť tým, čomu verím“. Sila viery z človeka vyžaruje a ovplyvňuje tým druhých, je to Božia iskra v očiach ľudí, ktorí uverili v Krista a majú otvorené srdce pre svojho blížneho.

Změnila byste některé věci v našich řadách, řádech, způsobech...?

Ako novopečená pastoračná asistentka do spôsobu riadenia tejto cirkvi len prenikám. Tvrdím, že kým chce človek niečo meniť, najprv by mal dobre poznať ako to funguje, a na základe toho vyhodnotiť, či by to nemohlo fungovať lepšie. V živote mám rada kreativitu a novátorstvo, a napokon každá generácia prináša do systému niečo nové. Život je neustály pohyb a zmena, aj keby sa malo jednáť o maličkosti, cirkevné zbory nevynímajúc, rovnako CČSH sa menila v čase. Ale každá zmena musí podliehať Božiemu Slovu, žiadna novota by sa nemala odchyľovať od odkazu, ktorý nám Boh zanechal v Biblii. Myslím, že je tu dosť podstatný tímový duch, nastolená vzájomná dôvera, podpora a efektívna komunikácia, pretože riadenie cirkvi stojí na ľuďoch. Aby bola cirkev zdravá a silná, každý by si

mal svoju úlohu plniť zodpovedne a z očí nestrácať hlavný cieľ, pre ktorý to všetko robí: Boha a svojho blížneho.

Co Vás vedlo k rozhodnutí přijmout práci pastorační asistentky v olomoucké diecézi? Náplň práce bude určitě odpovídat Vašim zkušenostem, ale chtěla bych ten příběh, který tomu předcházela.

Prvotne som sa uchádzala o inú pozíciu v cirkvi, ale všetky okolnosti ma viedli k práci pastoračnej asistentky, táto myšlienka vzišla súbežne z viacerých hláv, ktoré načúvali Bohu. Mňa táto predstava nadchla, pretože v tejto funkcii môžem prepojiť duchovnú a charitatívnu službu, svoje skúsenosti i záľuby: lásku k Bohu, prácu s deťmi (aj tými ukrajinskými), tvorivú činnosť, kreslenie a v neposlednom rade je to pre mnohých nepríjemná byrokratická časť, ale mňa paradoxne baví. ☺ Rovnako mám radosť z ďalšieho vzdelávania v cirkvi, ktoré ma osobnostne posunie ďalej. Vo svojej podstate to nevnímam ako prácu, ale poslanie, ktoré určitým spôsobom dozrelo v čase.

Cítíte se v Olomouci doma?

Do Olomouca som prvýkrát zavítala v roku 2015 a zamilovala som si toto mesto na prvý pohľad. Intuitívne som vedela, že tu chcem žiť a dodnes ma ten pocit neopustil. Je to nádherné duchovné a študijné miesto s množstvom krásnych pamiatok a parkov, ktoré nejde nemilovať. Našla som tu svoj nový domov.

Člověk je během dne opravdu hodně zaneprázdněný, obzvláště v takzvaných pomáhajících profesích, tam to nikdy nekončí. Máte vůbec čas na svoje koníčky a blízké lidi?

Na svoju rodinu a priateľov si čas vždy nájdem, pre mňa sú takou základňou, kde si môžem oddýchnuť a načerpať nové sily. Tiež rada chodievam na večerné posedenia so seniormi, ich skúsenosti a životný nadhľad mi pomáhajú nazerať na svet novou optikou. Ak potrebujem vypnúť, veľmi rada kreslím, vtedy môj iluzórny svet nadobúda formu v podobe ilustrácií. Je pravdou, že na túto záľubu veľa priestoru nemám, ale raz za čas si vezmem skicár do ruky, aby som mohla zvečniť určitú predstavu, ktorá sa pýta na svet.

Jak prožíváte postní období a co pro Vás znamenají Velikonoce?

Pôstne obdobie je časom stíšenia, vnútornej premeny a radosti z poznávania Krista, toto obdobie prežívam ako čas duchovnej obnovy prameniacej z hlbokej dôvery v Boha. Každý z nás si nesie nejaké zranenia a hriechy, ale na ich zmenu sme často sami o sebe slabí. Práve v našej slabosti nám môže ukázať svoju milosť a zázraky, skrze ktoré si upevňujeme vieru v Neho. Pôstnych 40 dní v roku pre mňa neznamená len nejakú striedmosť v jedle, ale príležitosť na vedomé skutky milosrdenstva a zlepšenie svojho „Ja“ vo vzťahu k Bohu a svojim blíznym. Veľká noc je určitým vyvrcholením, kedy sa symbolicky môžeme skloniť k jeho krížu a poďakovať mu za jeho nekonečnú lásku, vďaka ktorej sme večne živí. Umrel za nás všetkých, aj za duše tých, ktorí v neho možno nikdy neuveria a napriek tomu miloval všetkých až do posledného hriešnika. Nech každý náš deň je na chválu Jemu.

Na co se nejvíce těšíte do budoucna?

Do budúca sa teším na všetko nové, čo mi Boh prinesie do života, dôverujem mu, že to bude dobré. Ak to budú menej príjemné zmeny, viem, že ma v tom čase formuje pre svoje potreby, aby som bola

lepšou bytosťou pre Neho i druhých. Ďakujem mu za všetky radosti i skúšky, ktorými ma v živote obohatil a priviedol na miesto, kde som dnes. Modlím sa, aby som nasledovala jeho hlas a aby ma v novej funkcii viedol svojou láskou a múdrosťou. Nech každý ďalší krok najprv požehná On, aby som mohla nové výzvy s potešením naplňať. Priala by som si, aby som mohla zakoreniť a rozvíjať sa v oblasti, ktorá mi svojim posolstvom dáva zmysel. Pretože len Boh a láska sú večné, všetko ostatné je pomínutelné.

Ptala se: Monika Bartková

Chrám sv. Cyrila a Metoděje v Chudobíně

Obec Chudobín leží asi 20 km od Olomouce směrem na Hradec Králové. Má sotva 250 obyvatel, je to v podstatě taková obydlená zatačka, přesto se v ní nachází řada staveb svědčících o někdejším významu této malé obce patřící kdysi k chudobínskému panství. Ano, jak správně tušíte, milí čtenáři, najdeme tady zámek s hospodářskými budovami (tyto jsou dnes majetkem místního zemědělského družstva), dále budovu školy vybudovanou z bývalého pivovaru, který byl trnem v oku litovelským sládkům a pivovarníkům, protože v nedaleké Litovli se také od nepaměti vaří pivo. Škoda, že chudobínský pivovar neustál konkurenční boj, dnes by to bylo zajímavé lákadlo nejen pro turisty, kteří po cyklostezkách brázdí Litovelským Pomoravím.

Nás však dnes bude zajímat jiná památka, a sice Chrám sv. Cyrila a Metoděje, od jehož založení uplyne letos sto let.

Najdeme na něm prvky tzv. rondokubismu, českého národního slohu, stejně jako prvky srbské pravoslavné architektury, díky nimž je dnes památkově chráněným objektem.

Před sto lety, dne 27. května 1923, byl položen základní kámen tohoto zajímavého architektonického díla. Že nám jeho název zní poněkud zvláštně? Že se nejmenuje Husův sbor nebo třeba Sbor Dr. Karla Farského? Nu, své jméno dostal proto, že v podstatě od počátku byl stavěn jako pravoslavný chrám. Ale tomu předcházelo několik událostí, a hlavně, celé to má na svědomí jistý Josef Žídek, kaplan sloužící v roce 1920 v místním katolickém kostele sv. Františka Serafinského. Tento barokní kostelík se nachází vedle chudobínského zámku. Na místě bývalé kaple jej dal postavit olomoucký hejtman Rudolf Kryštof Přemyslav z Wittenu v roce 1714.

Josef Žídek, alespoň jak je zmiňován v kronice Náboženské obce Církve československé husitské v Chudobíně, byl člověk zapálený pro vlast a národ, velmi výřečný a charismatický a dokázal svým řečnickým uměním strhnout celé davy lidí na svou stranu. Protože byl členem Klubu reformního duchovenstva a zastával ideu urychlené realizace potřebných reforem v katolické církvi, k nimž však nebyla ze strany nejvyššího vedení církve katolické potřebná vůle a ochota, neváhal se Josef Žídek rozejít se svou církví, a přestoupil hned v roce 1920 do Církve československé. Jako duchovní nové církve však nehodlal opustit katolický kostel a faru a v podstatě bránil jak svým bývalým katolickým farníkům, tak i kněžím, aby do objektu vstoupili a sloužili mše a vykonávali běžnou duchovní správu. Dokonce sepsal petici a žádal o zrušení katolické farnosti v Chudobíně, neboť prý naprostá většina

farníků přestoupila k Církvi československé a počet cca 400 duší (pod chudobínskou farnost spadala řada dalších obcí v okolí) není dostatečným důvodem pro zachování farnosti. (Co bych já jen dnes dal za 400 duší...) Je jasné, že tato Žídkova žádost se nemohla sejít s pochopením na arcibiskupství olomouckém ani kde jinde. A tak začal boj o katolický kostel. Pro líčení tehdejších událostí zde však není dostatek prostoru, víc je možné se dočíst třeba ve zmíněné kronice naší Náboženské obce.

Po mnohých tahanicích, párkrát také za asistence četnictva, Josef Žídek nakonec svolil opustit jím okupované prostory pod podmínkou, že stát (Ministerstvo školství a národní osvěty) poskytne finance na stavbu nového kostela. Tak se také stalo a stát opravdu poskytl subvenci ve výši úctyhodných 450 000,- Kč. V roce 1923 tedy Žídek opustil katolickou faru a kostel a zahájil jednání ve věci stavby kostela nového.

Je třeba zmínit náboženskou orientaci Josefa Žídka, který se sice stal knězem Církve československé, ale v podstatě velmi brzy začal inklinovat k pravoslaví, což bylo zpečetěno jeho vysvěcením na pravoslavného kněze v roce 1924. Je však také potřeba připomenout, že atmosféra v Církvi československé v prvním roce její existence tuto pravoslavnou orientaci podporovala a byly učiněny kroky k budoucí jednotě Církve československé se Srbskou pravoslavnou církví, byť se Církev československá později ubírala jinou cestou. Z tohoto důvodu Josef Žídek vlastně nezamýšlel postavit nový kostel pro věřící Církve československé, ale pro pravoslavnou obec.

Josef Žídek hodlal nový kostel postavit velmi rychle. V jednom ze svých zápisů v kronice naší Náboženské obce uvádí, že zakázka na zhotovení plánů a realizaci stavby nového kostela nebyla předmětem veřejné soutěže z důvodu časové tísně, neboť Ministerstvo školství a národní osvěty stanovilo lhůtu pro čerpání subvence a zahájení stavby... A tak se celého díla chopil litovelský stavitel Václav Volný, který ve velmi krátké době stihl zhotovit potřebné plány pro schválení úřady. Po nezbytné kontrole dostal projekt nového kostela zelenou a začaly se kopat základy, a to 17. května 1923. Už za dva dny zedníci základy vyzdívali! A dne 27. května 1923 byl za hojné účasti zástupců státní správy, Církve československé, ale také Srbské pravoslavné církve (Vladyka Dositej a biskup Gorazd) položen základní kámen a budoucí chrám byl pak vysvěcen oběma zástupci Pravoslavné církve. Bylo proneseno mnoho proslovů, zdravic a také přípitků. Josef Žídek přečetl veřejně zakládající listinu, která zněla takto:

„Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého zakládá se chrám tento ke cti a na památku našich pravoslavných apoštolů sv. Cyrila a Metoděje za vlády prvního presidenta republiky československé, prvního biskupa církve československé pravoslavné Gorazda, za prvního duchovního správce Josefa Žídka a prvního předsedy rady starších Josefa Papuly léta Páně 1923 dne 27. měsíce května pro nás a naše pravoslavné potomstvo“.

Jak je vidět, Žídek to myslel s pravoslavnou církví vážně. Tak vážně, až se z toho stal další boj o kostel a následovalo deset let právních jednání a soudních sporů...

Církev československá brzy pochopila, že Žídek nehodlá sloužit její bohoslužby, ale že naopak chce vybudovat silnou obec pravoslavnou. Z mnoha katolíků přestoupivších do Církve československé dále přestoupila nemalá část k Církvi pravoslavné...

Náboženská obec Církve československé v Chudobíně to neměla v počátcích vůbec snadné. Obyvatelstvo bylo roztrženo na tři náboženské skupiny a mnozí pamětníci by mohli potvrdit, že jistá nevraživost mající kořeny v té době tady trvá dodnes... Pokud jde o duchovní správu, tak faráři se tady taky točili jak apoštolové na Orloji. Bohoslužby se sloužily ve škole jednou za měsíc, přestože kostel byl už v roce 1924 postaven. Nebylo možné zde sloužit kvůli Žídkovi, který kostel i faru zabral stejně jako pár let předtím kostel katolický. Jak asi musely vypadat bohoslužby v přeplněné školní třídě, není těžké si představit. Náboženská obec Církve československé se začala bránit právní cestou. Popis deseti let trvajícího období sporů není vůbec hezkým čtením v kronice naší Náboženské obce. Naštěstí bylo rozhodnuto ve prospěch Církve československé, protože státní subvence na stavbu byla poskytnuta právě jí, a nikoli pravoslavné církvi. Nakonec se obě strany sporu sešly u jednacího stolu a bylo dosaženo dohody o přenechání kostela a fary Církvi československé, ovšem za podmínky, že Církev československá poskytne finanční příspěvek na stavbu... ano, správně, dalšího kostela...

A tak si nakonec plácli, u Mazánků to pak společně zapili. Na svátek sv. Cyrila a Metoděje roku 1935 se konala slavnost u příležitosti předání kostela a fary do užívání Církvi československé. Rada starších objednala vyhotovení oltářních obrazů, které namaloval akademický malíř a litovelský rodák Alois Kučera. Jejich slavnostní odhalení se konalo 29. prosince 1940. Na začátku 60. let byly v kostele instalovány varhany z evangelického kostela v Olomouci. Ano, toho „červeného kostela“, který stojí vedle Vědecké knihovny.

Pravoslavná obec tedy v roce 1935 opustila kostel i faru, podle dohody přenechala také část inventáře, a Josef Židek začal shánět projektanta na nový kostel, tentokrát pravoslavný. Architektem

dalšího kostela byl Hubert Aust z Olomouce, kostel byl postaven v letech 1934–1935. Stojí hned na kraji Chudobína, a nese úplně stejné jméno, jako ten předchozí: Chrám sv. Cyrila a Metoděje. Díky úsilí jednoho tvrdohlavého kaplana má tak tato malá vesnička tři krásné kostely. Až někdy pojedete okolo, zastavte se na prohlídku.

Vlastimír Haltof, farář

Čtu a uvažuji, co čtu, o čem to je a co chce autor, autorka, zde vypravěčka, co chce říct mně, a tuto knihu jsem přečetla, jak se po čtenářsku říká, jedním dechem. No, tak dvěma dechy, když jsem ji otevřela už na zastávce, kde jsem měla deset minut čekání naproti bývalé VŠEOBECNÉ POJIŠŤOVNĚ, teď je to OFFICE PARK. Takže:

1) Sedm kapitol, každá má svou obrazovou přílohu, vyprávění je plynulé, čtivé, což je dobré pro čtení a čtoucího, nemusím se zabývat žádnými chybami, ani tím, co tu snad schází z událostí známějších, ale zabývám se vskutku jen tím, co tu v knize je. Kéž je mi dopřáno až do konce neusvědčovat z toho, co tu není, ale cenit si toho, co tu zachyceno je.

2) Autorka vypravuje části příběhu svého života, své rodiny, a předesílá události svého rodiště, města, národa, sleduje od začátku 2. světovou válku a některá její dějství zla v Evropě.

3) Hledá smysl svého života a v širších souvislostech jednání své rodiny, sousedů, obce, obyvatel země, i těch, kteří uvedli hrůzovládu a činili zlo lidem bez rozdílu věku, s těžkými dopady na oficiálně nežádoucí státní příslušnost a národnostní cítění nebo původ obyvatel protektorátního území. Autorka ví, zažila, o čem píše.

4) Sleduje život kraje, dobré výchovné síly rodiny a vliv dostupnosti práce, sleduje vztahy a jednání zaměstnavatelů a vznik a vývoj hornictví, okolnosti a proměny vzhledu krajiny ve srovnání s belgickou hornickou krajinou, kterou rodina poznala před válkou, ve třicátých letech minulého století.

5) Autorka, vypravěčka, vyhledala informace v archívu okresním i zemským, neváhala vyptávat se pamětníků např. na rodinu Larischů a na různé místní události. Nijak do šířky.

6) Co je tady tak důležité: Na základě dostupných a dle možností ověřovaných faktů objektivních informací i subjektivních zážitků vlastních i vzpomínek rodiny nebo dalších znalých osob vytváří si a formuluje svůj náhled na věci a názor a:

7) KLADE OTÁZKY SOBĚ I ČTENÁŘŮM.

8) Jisté klíčové události sleduje až k současnosti města a domovské obce i země, shromažďuje fakta konfliktních událostí a hlubších problémů, uvádí i publikované otázky, kladené kompetentním zástupcům města i podnikatelům a veřejnosti oficiálně představeným majitelům šachet v zájmové oblasti a cituje jejich publikované odpovědi.

9) Čtenář znalý místních poměrů může takto sledovat pravdivost nebo míru pravdivosti a klamnosti těchto odpovědí ve světle skutečného vývoje a řešení nebo předkládané neřešitelnosti problémů kraje, města, obce a lidí.

10) Autorka sleduje ztracení imunity obyvatelstva proti koronaviru a z událostí samých vyplývá nejistota a postupná ztráta lidsky cenné imunity proti ohlupování ve věci původu a šíření infekce.

11) Vypravěčka má dobrou intelektuální paměť, velikou touhu uchovat kořeny rodu, poznání míst a lidí, existenciálních událostí svého života a kraje, má silné odhodlání ukázat lidem zcela jednoznačně, že je možno nedat se vykořenit a na cestě k vydání knihy je vděčná svým pomocníkům a své trpělivé rodině, a to je paměť srdce.

12) Dosvědčuje svou víru, svou jemně prožívanou zbožnost, svá i všeobecně sdílená zklamání zájmů lidí i lidskosti, své obavy i své naděje a celá kniha je svědectvím odolnosti, té mnohovrstevné imunity,

jakou je třeba si přát a být vděčnými za její sebevíc zeslabenou a jakkoliv poničenou existenci i za toto autorčino svědectví o ní. Že tuto imunitu autorka svou myšlenkovou prací pěstuje i posiluje, to je vnitřní hodnota knihy a edičního počínu.

Budme vděčni za tu práci plnou hledání pravdy, jejích částechek a střípků, hledání smyslu událostí, poznání charakterů, přátelství i slabostí života a síly naděje. Bohu díky za to všechno.

Niki Otisková

Knihla se jmenuje VZPOMÍNKY NA STAROU KARVINNOU OD ROKU 1874 AŽ DO SOUČASNOSTI, má 160 stran. Napsala ji a roku 2022 vydala Silvia Natanek Škuřavíková. ISBN 978-80-11-00956-4. Vytiskl Kartis + Co s.r.o., Borovského 14/717, Karviná-Ráj.

Sestra Ivana Hornišerová

Bylo mi potěšením vyzpovídat několika otázkami sestru Ivanu Hornišerovou, která již dlouhá léta patří k nejvýraznějším členům naší diecéze. Svě diecézi a také náboženské obci, v níž je předsedkyní, oddaně a s láskou slouží. Sama sebe vidí velice skromně a práci laika v církvi vnímá jako samozřejmost. Kéž by v našich náboženských obcích bylo vždy pár takových neúnavných osobností, které nastavují zrcadlo tam, kde jsou výmluvy a neochota k práci a lhostejnost ve víře. Loni oslavila krásné půlkulaté výročí a neustává ve své činnosti. Věřím, že nejsem sama, kdo přeje sestře Ivaně ještě dlouhá a šťastná léta v církvi, která je jejím domovem. A také ty věřící na bohoslužbách. Ty si přejeme všichni.

Milá sestro Ivano, vidáme Vás pravidelně na různých setkáních naší diecéze, kde se vždy aktivně zapojujete. Jste dlouholetou členkou olomouckého sboru, kde zastáváte funkci předsedkyně rady starších. Pokud vím, čtete biblické texty při bohoslužbách a také hrajete loutkové divadlo. Loni na podzim jste oslavila krásné půlkulaté jubileum. Kde stále berete tu vitální energii k tak náročným činnostem?

Na tuto otázku Vám nemohu odpovědět. Sama nevím. Snad mi tu vitalitu dává sám Pan. Ale je pravdou, že i moji rodiče byli vitální a pracovití, takže to mám asi v genech. Nerada o sobě mluvím, ale opravdu mně není zatěžko i v těchto letech zapojit se tam, kde je třeba. Předsedkyni rady starších vykonávám už sedmnáct let a také jsem byla dvě volební období místopředsedkyní diecézní rady. Byla jsem spolusvětítkou mnoha farářů. Přípravuji kroje na pouť sv. Václava v Černovíře. Je s tím opravdu hodně práce. Rovněž se starám o provoz kolumbária. Vždy jsem měla kolem sebe ochotné

lidi, kteří mně při jakýchkoliv akcích pomáhali, ale odcházejí a noví nepřicházejí. Biblické texty mám ráda a ráda jsem se na čtení připravovala. Nejsem příznivcem čtení narychlo. Musím text vstřebat a dát mu správnou intonaci a přednes. Bohužel už tak často nečtu, zrazují mě oči.

Jaká byla Vaše cesta do řad naší církve? Byla jste v ní vychována?

Do církve jsem se přímo narodila, byla pokřtěna, přijala svátost prvního přijímání a biřmování v NO v Přerově. Ráda si připomínám léta prožitá s ostatními dětmi na faře při poutavém povídání bratra faráře, nacvičování básniček a výstupů k různým oslavám. Velice se nám dětem věnoval nejen na faře, ale i mimo ni. Tak třeba, že svým malým ovečkám přivázel sv. Mikuláše s celou svitou přímo domů. Na bohoslužby nás přiváděli rodiče, ale děti sedávaly jako hříbečci v první řadě. Jsou to nostalgické vzpomínky a dnes tomu už těžko uvěřit. Je jiná doba.

Co Vás přivedlo k loutkovému divadlu?

Ptáte se na loutkové divadlo. To je můj celoživotní koníček. Loutkové mám ráda už od útlého dětství. V Přerově se hrálo a dosud hraje dobré loutkové divadlo v krásné sokolovně. To byla spolu se sestrou naše nedělní zábava. Po studiích jsem dostala místo učitelky v Lutíně. Tam se obnovovala činnost loutkářského souboru a už to bylo. Z Lutína jsem přešla do Kašpárkovy říše v Olomouci. Loutkové divadlo už hraji přes šedesát let.

Těší Vás stále práce pro církev? Jste v ní spokojená? A změnila byste v ní něco?

Ano. Práce v církvi a pro církev je mým druhým já, mohu-li to tak říci. Jsem v ní spokojena. Je to každodenní práce s lidmi a pro lidi. Vyslechnout je, pohovořit s nimi o životě, radostech a zdraví, vždyť se známe celou řadu let. Není v mých silách něco měnit, ale přání mám. Přála bych jí větší účast na bohoslužbách. Nemohu se vyrovnat s tím, že někteří farníci nepřijdou na bohoslužbu ani na velké svátky.

Které okamžiky byly pro Vás ve Vašem působení nedůležitější?

Nejdůležitější bych neřekla, ale smutné. Bylo to vždy, když bratři faráři odcházeli do důchodu a opouštěli faru a Vy nevíte, co nového přinesou dny příští. Naštěstí nám bylo přáno. Náš bratr farář je dobrý duchovní správce, je velice pracovitý, ochotný lidem pomáhat a s velkou houževnatostí zvelebují mu svěřený dům Páně. Pracuji s ním dlouho a ráda.

Co Vám dává bohoslužba a jak k ní i po letech přistupujete?

S pokorou, opravdu s pokorou. Nedokážu si představit neděli bez bohoslužby. Modlitba, zpěv, Boží slovo, ztišení to je balzám na duši.

Máte nějakou radu nebo vzkaz pro laiky v náboženských obcích, kteří dobrovolně pomáhají ve sboroch? Někdy je práce mnoho, lidí málo...

Radu to ne, vzkaz. Vzkázala bych všem laikům zvoleným za NO a také farářům, aby se zodpovědně zúčastňovali všech církevních jednání. Měli by si uvědomit, že i na nich závisí, kam se bude ubírat naše církve v příštích letech.

Bliží se nám postní doba, čas ztišení a velkých vnitřních příprav, aby po ní mohly k člověku slavnostně přijít Velikonoce. Jak je prožíváte? A co na nich máte nejraději?

Postní doba pro mě znamená ztišení, rozjímání a odříkání. Je to doba přípravy na velikonoční dny. V dnešní době se půst opomíjí. Také ho úplně nedodržuji. Velikonoce jsou svátky o utrpení, vzkříšení a radosti zároveň. Velikonoční týden je naplněn bohoslužbami s ratolestmi a světlem. Na Červené pondělí se scházíme v našem černovířském sboru k pobožnosti a po ní následuje „mrskut“ a drobné pohoštění. To jsou naše požehnané Velikonoce. To je vše. V mém povídání se prolínají vzpomínky se současností, ale takový je celý život.

Ptala se: Monika Bartková

Jana Wienerová: Krajinou pod slovy

Přede dveřmi

XXX

Do konce dnů

Kriste,

přijímání

co těžší je?

do konce sil

XXX

Svět, nebo kříž?

rozdávání

Kázat?

že v kříži svět

Nejtěžší však je odevzdat:

To není Boha skloňovat,

a v světě kříž

odevzdat vše

ale sebe sklonit

provždy poneseš

až k prázdnotě dlaní

a jiným ukázat k té hloubce.

Ty víš

A pak sám projít

dveřmi odevzdání

Ze sbírky
Krajinou pod slovy
Broumov, 2016

Křesťanství, stejně jako i dříve židovství, se nemohlo vyhnout určitému praktickému rytmizování života věřících pomocí kalendáře. I když teologicky se dějiny chápou lineárně, všední život může být rozdělen do menších cyklů. Židovství přejala kalendáře užívané v předovýchodní oblasti, přestože jejich sestavení vlastně pramenilo z astrologických pravidel, čili z fází Měsíce a pohybů nebeských těles. Tak byl přejat i *sedmidenní týden*. Zajímavý původ však má židovský den, v týdnu vyhrazený jako svatý – *sobota*. Ve starém Babylóně se astrologicky určovaly nešťastné dny, kdy nebylo radno konat určité činnosti. Tyto dny klidu, čili tabuizované (zakázané) činnosti, zřejmě Židé přejali z babylonské kultury, ale teologicky jejich smysl opačně přeznačili (etymologie slova *sabat* však nadále ukazuje na babylonský původ). Sobota se tak stala dnem vyhrazeným Bohu, kdy se nepracovalo právě proto, aby se člověk mohl plně věnovat svým náboženským a duchovním povinnostem. Důraz na nicnedělání a odpočinek byl ještě zesílen poukazem na to, že Bůh stvořil svět v šesti dnech a sedmý den odpočíval. První křesťané, kteří byli samozřejmě původem Židé, cítili jako veliký problém, jak si zachovat jistou kontinuitu se židovstvím, ale přesto dát najevo, že Kristus je vede dál za rámec tohoto náboženství. Jedním z výrazů tohoto záměrného odlišení bylo, že křesťané začali slavit místo soboty den následující, neboť v něm byl vzkříšen Ježíš. Ve starověkých náboženstvích bývaly dny v týdnu zasvěceny jednotlivým božstvům nebo nebeským tělesům. V Římě se neděle označovala jako *dies soli*, den Slunce. Tak to ostatně přežívá ještě v němčině a angličtině (*Sonntag, Sunday*). Čeština už reflektuje křesťanský zvyk slavit tento den odpočinkem, nicneděláním, proto *neděle*. Někteří křesťané se ale zdráhali zavádět tento nový rituální zvyk, a proto raději zůstali u ctění židovské soboty, anebo nerespektovali kalendář vůbec a pokoušeli se o svatý život každý den. Tyto postoje se v novější době pokoušejí zdůrazňovat např. adventisté sedmého dne, kteří slaví sobotu, protože – i když jsou křesťané – berou doslovně příkaz daný Židům ve Starém zákoně. Některé křesťanské skupiny se dnes např. zásadně nescházejí ke svým bohoslužbám ani v sobotu, ani v neděli, aby tak daly najevo, že jim praxe slavení jakýchkoli svátků připadá cizí duchu křesťanství. Nicméně naprostá většina křesťanů začala slavit neděli jako den Páně a v tento den si různými obřady připomíná vzkříšení Ježíše Krista.

Opakování a zpřítomnění

Den, který se v časových rytmech ocitá v obdobné pozici, jako den určité významné spásné události, je vhodný ke zpřítomnění spásné moci. Tato myšlenka se stala podstatnou součástí křesťanské praktické zbožnosti, ačkoli v původním židovství i v raném křesťanství se proti takovéto pohanské praxi zvedá varovný prst, jak můžeme koneckonců doložit z mnoha míst Starého a Nového zákona. Vedle událostí z Ježíšova života, života apoštolů a prvních křesťanů se brzy začaly připomínat narozeniny a výročí úmrtí významných křesťanů (mučedníků a svatých), ale i data důležitých událostí ze života církve.

Mezi hlavní z nich, které si křesťané od počátku potřebovali stále nějak připomínat, a to nejlépe při výročích, patří ukřížování a vzkříšení Ježíše Nazaretského a seslání Ducha svatého na apoštoly 50. dne po Kristově vzkříšení. Tyto události se ovšem původně staly shodou okolností právě v době konání židovských svátků. Ježíš byl ukřížován v předvečer svátku *pascha*, který tímto tvoří neodmyslitelný kontext křesťanských Velikonoc. K seslání Ducha svatého na apoštoly, a tím i ke vzniku prvního zárodku církve, došlo o židovském svátku dožínek, zvaném Letnice, jež však mají v pozadí mnohem starší svátky pohanské, související s vegetativními cykly, neboť jsou umístěny do důležitých období roku (počátek jara, počátek léta).

Smysl církevního liturgického roku

Církevní liturgický rok je soustavou svátků rozvržených do celého kalendářního roku. Věvodí mu tři hlavní období, která postihují i tři nejdůležitější události křesťanských dějin spásy: Ježíšův příchod na tento svět, Ježíšovo ukřížování i vzkříšení a sestoupení Ducha svatého na apoštoly, které znamená i vznik církve a dovršení celého díla spásy. Tato sváteční období představují dramatické napodobení celé zvěsti Nového zákona. Výsledkem dlouhého vývoje církevního liturgického roku je i určitá ustálená tradice slavit tyto svátky připomínáním a zpřítomňováním oněch událostí čtením příslušných pasáží z Bible. Tato tradice jde tak daleko, že dokonce časem stanovila příslušná biblická čtení pro každou neděli, a dokonce i pro každý den. Tato čtení pak určovala i ráz celé bohoslužby (liturgie): téma kázání (promluvy), obsah proměnlivých částí

bohoslužby (určitých modliteb a přímluv), ale i některé další obřady a zvyklosti, jež pak přesáhly i rámec chrámu a konaly se v domácnostech věřících, nebo dokonce ve volné přírodě. Smyslem církevního liturgického roku tedy je zajistit vyvážené zvěstování a dramatické zpřítomnění celého spásného příběhu Ježíše Krista.

Cyklus svátků

V dnešním pojetí začíná církevní liturgický rok *adventem*, čili přípravami na *Vánoce*, připomíná se doba, která předcházela Ježíšovu příchodu. Advent představuje období naděje, očekávání, hodně se dává zaznít Starému zákonu, který má být evokací doby, jež byla přípravou na příchod Krista. Vánoce připomínají Ježíšovo narození, tajemství božího vtělení. *Postní doba*, která předchází Velikonocům, je kajícínou přípravou na hlavní křesťanské svátky. V tzv. pašijovém týdnu se pak zmiňují jednotlivé události Ježíšova ukřižování. *Velikonoce* jsou vlastními svátky slavného Kristova vzkříšení. *Letnice* neboli *svátky svatodušní* potom symbolizují seslání Ducha svatého, tedy zaslíbené dovršení celého spásného božího díla. Zbylé týdny roku tvoří tzv. *mezidobí*.

Vedle těchto hlavních období patří do církevního liturgického roku i celá řada dílčích svátků, které se buď vztahují k oněm třem velkým zvěstným tématům nebo mají svůj vlastní význam. Většinou se jedná o připomínky činů významných osobností z dějin spásy a dějin církve, např. Panny Marie, apoštolů, mučedníků a světců. Ale mohou to být i výročí významných aktů, které měly jen místní dosah, jako je např. výročí posvěcení kostela. I tyto dílčí události a jejich svátky mají však pro křesťanskou víru a zbožnost praktický význam. Jednak připomínají základní naděje ve shledání se s nebeskou církví (vzkříšenými svatými), a jednak poukazují na to, že křesťanství není abstraktní náboženství, nýbrž děje se v konkrétních lidských, dějinných i politických souvislostech. Uctívání svatých může sice představovat ve svém půdorysu vzdálený dozvuk starověkých mytologií a polyteistického uctívání různých božstev, ale jako památka významných historických postav má i praktický, výchovný a motivující význam.

Pevné a pohyblivé svátky

Všechny velikonoční svátky, protože se řídí ještě *lunárním rokem*, tedy fázemi Měsíce, jsou pohyblivé. Rozhodující význam má datum *Božího hodu velikonočního*, které je stanoveno na *první neděli po prvním jarním úplňku*. Teoreticky by mohl první jarní úplněk připadnout na 21. 3. Jestliže by 22. 3. trefilo na neděli, byla by to *Neděle velikonoční*. Pokud by poslední zimní úplněk nastal 20. 3., pak první jarní úplněk by byl 18. 4. a nejzazší termín Velikonoc 25. 4. V praxi se však datum *Velikonoční neděle* pohybuje od 23. 3. do 23. 4. Od data *Božího hodu velikonočního (Velikonoční neděle)* se potom zpětně vypočítá *doba postní*. Předchozí neděle (tzv. *Květná*) je poslední ze šesti postních nedělí. Od ní počítáme zpětně 40 dní a dostaneme datum *Popeleční středy*, která platí za počátek postní doby. Když od Velikonoční neděle začneme počítat 40 dní dopředu, dostaneme datum *Nanebevstoupení Páně*, které připadá vždy na čtvrtek.

Letnice, neboli *svátky svatodušní*, se řídí podle data Velikonoc, jsou tedy také svátky pohyblivými. *Boží hod svatodušní (Neděle svatodušní)* nastává 50. den po *Božím hodu velikonočním (Neděli velikonoční)*. V praxi Letnice kolísají mezi 11. 5. a 11. 6. Následující neděle po Letnicích je tzv. *neděle Svaté trojice* a následující čtvrtek je *svátek Božího těla (Těla a krve Páně)*. Tyto dva svátky tedy rovněž nemají stálé datum.

Období mezi dobou vánoční a velikonoční se nazývá krátkým mezidobím a období po Letnicích je buď pokládáno za *období svatodušní (resp. posvatodušní)*, anebo se pokládá rovněž za mezidobí. Poslední neděle církevního liturgického roku před první nedělí adventní bývá rovněž symbolicky zvýrazňována, např. v římskokatolické církvi *svátkem Krista krále*.

Data pevných, nepohyblivých svátků církevního liturgického roku se uvádějí v kalendářích jednotlivých církví. Postupným vývojem došlo k tomu, že na každý den v roce připadá nějaký svátek, zejména výročí úmrtí nějakého významného světce, na některé dny dokonce i více svátků, protože jde např. o svátky místního významu, které se slaví jen v určité oblasti nebo určitém okruhu věřících. Většina těchto svátků přešla i do občanských kalendářů podle toho, jak v které zemi tyto svátky zdomácněly v místní lidové kultuře.

Data pohyblivých svátků se také uvádějí v kalendářích, církevních, a většinou i občanských, ale každý rok připadají na jiné dny.

Vladimír Šiler

Již je to více než rok, kdy vypukla válka na Ukrajině. Tato skutečnost se promítla do každodenní reality většiny z nás. Zejména pak tím, že jsme v našich městech i obcích začali potkávat válečné uprchlíky, zvláště pak ty nejzranitelnější – malé děti a jejich často osamělé maminky.

Olomoucká náboženská obec se na jaře loňského roku rozhodla pomoci právě takové skupině ukrajinských uprchlíků, kteří našli útočiště v olomouckém regionu. Přestože mnohé maminky chtěly pracovat, fakticky si to ale nemohly dovolit právě pro nedostatečnou kapacitu v předškolních zařízeních, kam potřebovaly po dobu výkonu práce děti umístit.

Zareagovali jsme tedy na výzvu MŠMT ČR o zřízení jazykových adaptačních skupin pro děti ukrajinských uprchlíků v předškolních věku. Ty by vedle jazykové průpravy měly do značné míry suplovat předškolní zařízení. Protože jsme dle kritérií výzvy MŠMT jako církve nemohli být příjemcem dotace, navázali jsme spolupráci se Základní školou svaté Voršily v Olomouci a díky vstřícnosti ředitele Mgr. Zdeňka Navrátila jsme přes administrativní a personální těžkosti adaptační skupinu zřídili. Naše role byly následující: Husův sbor poskytl své prostory, dále zajistil vybavení třídy, dopravu obědů a svačin, ze svých finančních prostředků zajišťoval program a aktivity pro děti: Škola uzavřela pracovní smlouvy se dvěma učitelkami z Ukrajiny a dvěma českými jazykovými lektorkami. Nesla veškerou administrativní zátěž zaměstnavatele.

Adaptační skupinu jsme otevřeli v našem farním sálku 2. května 2022. Protože všude kolem našeho sboru kvetly pampelišky, název naší školky byl nasnadě. Pampeliška fungovala denně, vyjma svátků a víkendů, od 8 do 16 hodin. Vedle stravovacího a pitného režimu měly děti zajištěny různé aktivity, nenásilnou výuku češtiny (učily se zejména barvy, zvířata, oblečení, české říkanky a písničky). Pro mnohé děti to byla příprava pro zápis do první třídy. V průběhu prvních čtyř měsíců se počet dětí ve skupině pohyboval mezi 12 až 17. Vedle toho naše náboženská obec zajistila pro zpestření pobytu dětí i jejich maminek různé akce a výlety.

Současně jsme také otevřeli náš sbor pro rodiny ukrajinských dětí a přijali je do našeho společenství, oslavili jsme spolu Den matek, první Večeři Páně, zahájení školního roku, svátek knížete Václava, kdy naši přátelé z Ukrajiny měli k dispozici dvojjazyčnou verzi naší liturgie.

Spolupráce se ZŠ sv. Voršily však neskončila s termínem vypršení první dotační výzvy MŠMT. Od září až do června tohoto roku běží 2. a 3. dotační výzva a Pampeliška funguje již ve dvou třídách pro 30 dětí za obdobných podmínek. Pouze se nerealizuje v našich prostorách na faře, ale v budově diecéze na Dolním náměstí, kde je možné zajistit tepelný komfort i v zimních měsících. Naše náboženská obec však nadále drží duchovní patronát nad těmito dětmi, v případě potřeby pomůžeme s technickými záležitostmi či vybavením a také se scházíme při bohoslužbách. Naše pastorační asistentka Jana Sedlářová dochází každý čtvrtek do Pampelišky ke katechezím či spíše takové „křesťanské prvouce“. Děti jsou hravou formou seznamovány s biblickými příběhy, podobenstvími a postavou Pána Ježíše Krista. Dle nadšených reakcí má Jana u dětí úspěch.

Velmi emotivní událostí byla ekumenická bohoslužba v předvečer výročí ruské invaze, kterou naše obec spolupořádala se ZŠ sv. Voršily v kostele sv. Kateřiny. Společně s dětmi, jejich rodiči i širší veřejností jsme se modlili za jejich blízké, kteří na Ukrajině zůstali, za padlé i za brzký mír. Hned druhý

den pak většina dětí se svými maminkami a učitelkami odjely na zimní víkend do Stříbrnic u Starého Města pod Kralickým Sněžníkem, kde měly mnohé z dětí první příležitost sáňkovat, užít si trochu zimních radovánek, rodiče pak měli prostor se vzájemně velmi dobře seznámit a také se zdokonalit v češtině při realizované interaktivní výuce.

Závěrem bych ještě rád doplnil, že za dobu své jedenáctileté služby v Olomouci mám konečně pocit, že děláme něco skutečně smysluplného, nestaráme se jen sami o sebe a pomáháme jako církve tam, kde je to skutečně třeba. Na vlastní oči mohu sledovat, jak pozitivně přetváříme konkrétní lidské osudy.

Velké poděkování pak patří olomoucké Radě starších za jejich trpělivost a velkorysost, dále pak Husitské diakonii, zejména pak sestře ředitelce ThDr. Kateřině Klasnové, která se živě o Pampelišku zajímá, a nakonec především řediteli ZŠ sv. Voršily v Olomouci Mgr. Zdeňku Navrátilovi, bez jehož entuziasmu a ekumenické vstřícnosti by toto vše nebylo možné.

Jaroslav Křivánek, farář

Očima Zdeňka Navrátila, ředitele Základní školy svaté Voršily v Olomouci

Kromě dětí se velmi intenzivně snažíme pracovat i s jejich rodiči a s problémy, se kterými se při pobytu ve zcela neznámém prostředí jiného státu musejí či museli potýkat. Doprovázíme je na Úřad práce, sháníme jim zaměstnání, provázíme k lékařům, hledáme pediatry, logopedy či psychology. Jedná se o opravdu široký záběr činností, při kterých jsme se dostali s Ukrajinci do docela úzkého kontaktu, a tak nám nejsou lhostejné jejich osudy. Můžeme tak s nimi sdílet příběhy, a to nejen ty s dobrým koncem. Jako příklad bych zmínil maminku, která z Ukrajiny utekla v pokročilém stadiu těhotenství a dítě porodila krátce po příchodu do Olomouce. Další maminka žila se svou pětiletou dcerou a dalšími čtyřiceti lidmi ve sklepení domu v Kyjevě v obavách, že se odtud nedostane. Nakonec se to podařilo.

Snažíme se ale pomáhat i v případech, které již tolik šťastné nejsou, kdy se setkáváme s dětmi, které si nesou psychické problémy, případně pomáháme mamince čtyř dětí, která onemocněla rakovinou.

V neposlední řadě jsme v kontaktu i s rodinami, které se „díky válce“ naopak dostaly do komfortní zóny, kdy manželky ukrajinských dělníků přijely k nám se svými dětmi za svými muži. Tyto rodiny jsou na jedné straně sice kompletní, ale na straně druhé se musejí naučit znovu spolu žít a komunikovat, což je někdy komplikované.

V neposlední řadě jsou zde i ženy, které doma na Ukrajině nic nadrželo. Žily v nefunkčním vztahu či byly rozvedené a v útěku do České republiky hledají šanci na nový začátek a budoucnost.

Tradiční křesťanství, v našem případě konkrétně římský katolicismus, se po staletích inkulturovalo do domácího prostředí jednotlivých zemí. Křesťanství se zpočátku šířilo spíše ve městech. Teprve když ve středověku ovládlo celý tehdejší svět, začalo pronikat důsledněji i do venkovského způsobu života. Nicméně na venkově se víc než ve městech udržovaly pozůstatky předkřesťanské náboženské mentality a praxe, u nás nejen slovanské, ale i germánské, keltské, a snad ještě starší. Křesťanství je často jen nedůsledně překrylo novou teologickou symbolikou a nechávalo je jako pouhé lidové zvyky žít dál. Fungoval ovšem i proces opačný. Některé obřady s čistě křesťanským věroučným obsahem pronikly z chrámové, liturgické zbožnosti do všedního života, kde často dál žily svým vlastním životem a posupně se formálně ustálily do podoby magických rituálů, jejichž původní obsah zcela ustoupil do pozadí. Tak došlo ke zpohanštění některých prvků křesťanství. V lidové zbožnosti se křesťanské a předkřesťanské religiózní prvky prolínají. Náboženské a folklórní se tak nerozlučně spojilo, že každý křesťanský obřad je doprovázen určitými lidovými zvyky, o jejichž dobovém a místním pozadí vědí jen odborníci. Odborné i populární publikace, které tuto oblast lidové kultury mapují, existují i u nás a jsou poměrně dostupné.

Hromnice – 2. února

2. únor – čtyřicátý den po Vánocích – připadá na Hromnice. Podle židovského zvyku musela matka po uplynutí šestinedělí přijít do chrámu a obětovat za prvorozeného syna dvě hrdličky nebo dvě holoubata. Na tento den je tedy církevním kalendářem stanoveno výročí příchodu Panny Marie s Ježíškem do chrámu, které mívá název Očišťování Panny Marie, Obětování Páně nebo Uvedení Páně do chrámu. Tímto dnem se definitivně uzavírá vánoční období a v kostelích a domácnostech se odklízí poslední pozůstatky vánoční výzdoby.

Svátek má však svůj lidový název od svíček „hromniček“, které se právě v tento den světily v kostele, a které se v domácnostech zapalovaly při bouřce na ochranu před úderem blesku do stavení. Předkřesťanské náboženské představy se výrazně vztahovaly k hromu, blesku a symbolice ohně, a to zvláště u starých Slovanů.

Masopustní období

Doba před Popeleční středou, jíž začíná předvelikonoční postní období, byla v životě vesnice poslední příležitostí k bujnému veselí před čtyřicetidenním půstem. Prakticky od Tří králů se konaly venkovské zábavy a tancovačky, které ale vyvrcholily poslední tři dny před Popeleční středou. Množství lidových zvyků pojících se k tomuto předělu liturgických časů, ale i předělu zimy a jara, bylo vždy předmětem kritiky církve, protože šlo nejen o nevázané holdování tělesným rozkoším, ale i o zjevné pozůstatky předkřesťanských kultických rituálů. Tři dny trvající hýření a rozpustilosti vyvrcholily v úterý, kterému se začalo říkat maso-

pustní úterý, i když ve skutečnosti půst od pojídání masa začínal až v následující den. Z nejrozmanitějších rituálních dramatizací, které se v ten den prováděly, nám zbyl vlastně maškarní ples, zvaný také karneval (od latinského *carne vale* – sbohem tělo), a obřad pochování basy, jímž se symbolicky uzavírá plesová sezóna (v pozadí se však skrývá pochování Bakcha, antického boha požitkářství).

Popeleční středa

Tímto dnem začíná předvelikonoční období zvané půst neboli postní doba. Půst má trvat 40 dní. Období však zahrnuje i šest nedělí, které nemohou být dny postními. Datum Popeleční středy se vy počítá tak, že se zpětně od Božího hodů velikonočního (Neděle velikonoční) počítá 46 dní. Jde o symbolické znázornění buď Ježíšova čtyřicetidenního půstu nebo čtyřicetiletého putování Židů do zaslíbené země. Postní doba samozřejmě neznamená hladovění nebo přísnou vegetariánskou dietu. Je to spíše výzva k pokoře a kajivosti. Na venkově se však v této době dříve nekonaly žádné veselé slavnosti a dokonce ani svatby. Den má svůj název od obřadu, který se tradičně koná v kostele. Kněz spálí ratolesti (kočičky), které byly před rokem na Květnou neděli posvěceny, a vzniklým popelem dělá věřícím na čele kříž na znamení pokání. Židé konali pokání tak okázale, že si posypávali hlavu popelem, umazali si tváře, anebo se přímo posadili na smetišť. Proto se tomuto dni lidově říká také Škaredá středa. (Lidé, ale i média a oficiální instituce, si

to dnes často pletou a myslí si, že Škaredá středa patří do pašijového týdne, kde předchází Zelenému čtvrtku.)

Sv. Valentin – 14. února

Tento svátek je krásným dokladem toho, jak původně pohanské rituály pronikly do křesťanství, v němž dostaly jiný smysl, ale pak opět vystoupily z církve do občanského života, kde existovaly dál a staly se novodobými pseudoreligiózními pověrami. Svátý Valentin byl biskup a mučedník, který zemřel tohoto dne roku 269. Do oslavy světce se však už v raných křesťanských dobách vtělily obrysy tzv. *luperkalií*, pohanského obřadu zasvěceného bohu plodnosti Faunovi (Panovi) a Junoně (Hěře), bohyni manželského života a ochránkyni žen. Při luperkaliích pobíhali po venku nazí mladíci opásaní jen kozlími kůžemi, a mrskali na potkání ženy a dívky pro štěstí, aby byly plodné, koženými řemínky, kterým se říkalo *februa* (od nich měl jméno i měsíc únor). Také se losovala jména mladých žen, jež pak byly přidělovány svobodným mužům. Svátek sv. Valentina zřejmě jen nedokonalé kryl rozpustilé obřady tím, že mučedník byl prohlášen za patrona zamilovaných mladých lidí. V poslední době se k nám oklikou přes angloamerickou oblast dostávají pozůstatky těchto rituálů v podobě zvyku zamilovaných posílat si na svátého Valentina přáníčka a drobné dárky.

Postní neděle

Šest postních nedělí má v tradičním katolickém kalendáři svá latinská jména podle určitého biblického verše, který byl určen k bohoslužebnému čtení:

Invocavit (Povolal mě...) – Žalm 91, 15

Reminiscere (Pamatuj...) – Žalm 25, 6

Oculi (Oči...) – Žalm 25, 15

Laetare (Radujte se...) – Izajáš 66, 10

Judica (Dopomoz mi k právu...) – Žalm 43

Palmarum – odvozeno od palmových ratolestí, které stlali na cestu lidé vrtající Ježíše při jeho vjezdu do Jeruzaléma – Matouš 20, 8.

Postní neděle mají i svá tradiční česká pojmenování, ale význam těchto slov je zahalen určitým mytickým pozadím:

Černá – snad na znamení černého postního šatu.

Pražná – podle postního jídla pražma.

Kýchavná – na znamení prastarého zvyku spojovat kýchnutí s magickým vlivem na zdraví. (Proto se při kýchnutí muselo popřát zdraví a kýchnutí se

také uměle vyvolávalo různými přírodními prostředky.)

Družebná – neboť v tento den obvykle chodíval družba s ženichem na námluvy.

Smrtná (Smrtná) – od starého slovanského zvyku vynášení smrtky, který se konal na přelomu zimy a jara. Vynášení smrtky, ověčené a opentlené figuríny v bílé košili, která se pak za zpěvu mládeže vrhá do potoka, se ještě u nás místy zachovalo.

Květná – od rozkvetlých větví, které mají naznačovat ratolesti, jež házeli lidé na cestu při Ježíšově vjezdu do Jeruzaléma. V krajích, kde rostou palmy, se v tento den palmové ratolesti přinášejí do chrámu, kde jsou posvěceny a lidé si je pro štěstí odnášejí domů. U nás k tomuto účelu slouží kočičky. Posvěcené kočičky si lidé doma zastrkovali za kříž nebo za svaté obrázky. V těchto zvycích jsou jasně patrné obrysy předkřesťanských jarních magických praktik. Květnou nedělí se vstupuje do pašijového týdne (od latinského *passio* – utrpení, který symbolizuje jednotlivé události umučení Krista.

Zelený čtvrtek

Připomíná předvečer Ježíšova ukřižování. V tento den se podle evangelního podání Ježíš loučil s apoštoly poslední večeří. Výraz Zelený čtvrtek má nejasný význam, ale pochází už ze středověku. Liturgický výraz Ježíšova utrpení lze v pašijovém týdnu nalézt v oproštění chrámové výzdoby od všeho nadbytečného, oltáře jsou zakryty, stejně jako kříže s tělem ukřižovaného. Na Zelený čtvrtek umlknou i kostelní zvony a varhany. Čas se potom odměřuje pouze dřevěnými klapáčkami a řehtačkami, s nimiž chlapci v příslušných denních dobách obcházejí vesnici. V tento den se v celé diecézi koná pouze jedna mše, při níž biskup svěťí posvátné oleje, které se potom používají pro další svátostné obřady. Do vrcholného liturgického dramatického výrazu Ježíšova utrpení se na Zelený čtvrtek vstupuje večerní mší, připomínající poslední večeři Ježíšovu. Biskup (i papež) umývá nohy dvanácti starcům na znamení stejného úkonu Ježíšova podle podání Janova evangelia. Ve středověku spontánně vznikaly lidové pašijové hry, v nichž se Ježíšovo utrpení dramaticky znázorňovalo. Pochopitelně se v nich objevovalo i mnoho předkřesťanských rituálních prvků souvisejících s jarními magickými praktikami. Pozůstatkem toho byly ještě done-

dávna zachovávané lidové zvyky, v nichž se objevoval čert či Jidáš.

Velký pátek

Je to jediný den, kdy se v římskokatolické církvi neslouží mše. Tím se má připomenout tragédie Ježíšova ukřižování. V chrámu se konají pouze pobožnosti, při nichž je odhalen a uctíván kříž. Někde věřící líbají kříž položený na zemi. V chrámech se upravuje tzv. Boží hrob s figurínou Ježíšova těla ve skalním hrobě. I v tento den se ve středověku a v barokní době konaly lidové pašijové hry. Velký pátek je však i příkladem zpětného zpohanštění některých křesťanských obřadů. V lidové zbožnosti se do tohoto svátku vtělily různé prastaré magicko-mytické představy. Velký pátek je tak dnem, kdy má člověk příležitost očistit se od nemocí a ochránit se před zlými kouzly, ale taky dnem, kdy se otevírají poklady země a přírody.

V evangelických církvích se Velký pátek liturgicky slaví jako významný den, aby byla zvýrazněna paradoxní důležitost tragické Ježíšovy oběti pro spásu lidstva.

Bílá sobota

Má svůj název snad z doby prvokřesťanské, kdy se v tento den před největším křesťanským svátkem konaly hromadné křty těch, kteří se na přijetí do církve určitou dobu připravovali (*katechumenů*). Křtenci bývali oblečeni v bílé roucho. Na českém venkově však v tento den bylo opravdu všude bílo. V závěru postní doby (v době plného nástupu jara) se v obydlich i kolem stavení uklízelo, pralo, natíralo a bílilo, aby kajícímu očistěnému nitru odpovídala i čistota zevnějšku. Tento den je také v chrámových obřadech spojován se symbolikou ohně a světla, která má nepochybně už předkřesťanský půdorys. Bílou sobotou končí postní doba. Večer tohoto dne, kdy podle starověkého počítání času vlastně už začíná nedělní Boží hod velikonoční, se proto slaví první slav-

nost vzkříšení. Od posvěceného ohně, který by měl být rozdělán venku před kostelem, se zapálí paškál, velká svíce s písmeny alfa a omega a pěti kadidlovými zrny připomínajícími pět ran Kristových, která bude potom po celou dobu velikonoční hořet před oltářem. Od Zeleného čtvrtku poprvé zazní zvony a varhany, slaví se vzkříšení.

Boží hod velikonoční – Neděle velikonoční

Ráno se slouží nejslavnější bohoslužba připomínající vzkříšení Ježíše Krista. Lidé přinášejí do kostela k posvěcení typické velikonoční pokrmy: beránka, mazance, vejce. Doma potom před slavnostním obědem každý dostane kousek z posvěceného jídla.

Pondělí velikonoční

Liturgicky je tento den pouhým dozvukem slavnosti vzkříšení. Na Velikonoční pondělí však připadají dodnes velmi živé lidové tradice. Pomlázka má předkřesťanský původ. Ozývají se v ní římské *luperkalie*, ale i stará slovanská víra v převtělování duší do stromů. V pozadí vysvítá magická představa, že stejné plodí stejné: ženy a dívky jsou symbolicky švihány mladými vrbovými proutky, v nichž počíná proudit jarní míza, aby byly podobně ohebné a svěží, mladé a plodné. Také se zde objevuje i myšlenka koledy a požadování výkupného. Děvčata se vyplácejí malovanými vajíčky. Vejce je prastarým symbolem života, zejména života na jaře obnovovaného. O barvení vajec máme zprávy dokonce už ze starého Babylónu. V některých krajích se udržuje zvyk polévání vodou nebo házení do vody. Symbolika tohoto živlu je přítomna v celých velikonočních svátcích, které představují také svátky probouzející se jarní přírody, v nichž hraje svou roli magická rituální očista.

V německých zemích zastává úlohu posla jara velikonoční zajíček, který hodným dětem schovává na zahradě a v poli vajíčka a pamlsky.

Církevní svátky jako teologický kompromis

Církevní liturgický rok představuje kompromis mezi střetem židovsko-křesťanského lineárního pojetí času a pojetí cyklického, typického pro antiku i prehistorické kultury jiných evropských národů. Je výsledkem střetu dvou koncepcí spásy a záchrany lidské existence. Křesťanství zdůrazňuje historicitu božího záchraného jednání s člověkem – Bůh vstupuje do lidských dějin, kolektivních i individuálních, mění jejich běh a připravuje pro člověka nový úděl, který není výsledkem dosavadního přirozeného vývoje lidského snažení, ale novým tvůrčím činem Boha Stvořitele. Koncepce prehistorických i starověkých kultur vidí cestu k záchraně člověka v jeho vyvázání z břemene času, z osudové předurčenosti dějin, a to konkrétně v tom,

že člověk propojí konce času do uzavřeného kruhu a stálým opakováním se tak vrací k onomu idealizovanému počátku, noří se do posvátného nezničitelného času.

Církevní liturgický rok pro nás dnes paradoxně představuje místo, na němž se spíše setkáváme s archaickým pojetím času. Protože církevní liturgický rok unáší s sebou původní vzorce chování a mentální a kulturní struktury, představuje tak v naší době vlastně anachronismus (přežitek) přetrvávání magicko-mytického myšlení. Tzv. lidové obyčeje nejsou jen folklórním svérázem, ale stopami a ozvěnami pradávných forem lidského života, které však mají své paralely v hlubokých vrstvách naší psychiky a v naší kolektivní kulturní paměti. Rádi si dopřáváme tohoto anachronismu z důvodů individuálně terapeutických (mentální hygiena) i sociálně a kulturně terapeutických (hledání národní a kulturní identity), jak vidíme na občasných vlnách náboženského oživení, ale i na diskusích o státních a církevních svátcích a o tom, zda chrámy jsou církevním majetkem či národním kulturním dědictvím.

Křesťanství ví, že jím zvěstovaná a nabízená spása v podstatě nezáleží na svátcích a na přesně opakovaných rituálních úkonech provozovaných v příslušných chvílích. Křesťanství ví, že svátky a obřady mají charakter podpory, pomůcky pro víru a zbožnost, která je zřejmě pro některé lidi z psychologických důvodů účinná a potřebná. Proto se určité církve co možná nejvíce zřikají praxe slavení svátků a konání formálně ritualizovaných obřadů, aby se vyhnuli „zpsychologizování“ víry. Dali tak vyniknout jejímu existenciálnímu charakteru a s ní spjatému zbožnému životu. Avšak jiné církve naopak právě proto, že si uvědomují celistvý charakter člověka, se pokoušejí oslovit všechny složky a vrstvy jeho osobnosti způsobem, který se zdá pro ně nejvhodnější. A k tomu jim slouží kromě jiného i církevní liturgický rok.

Vladimír Šiler

Ekumenické akce na Nový rok mají už pěknou tradici. Letos se konala ekumenická bohoslužba v katedrále Božského Spasitele v Ostravě – a jejím hlavním tématem byly modlitby za vlast, protože právě v tento den uplynulo 30 let od data oficiálního vzniku samostatné České republiky. Zúčastnili se představitelé církví působících v Ostravě. Naši církev zastupoval emeritní biskup Rudolf Göbel. Některou z novoročních ekumenických bohoslužeb už tradičně vysílá Česká televize.

V lednu se – rovněž už tradičně – koná i Alianční týden modliteb pořádaný Ekumenickou radou církví, a také Týden modliteb za jednotu křesťanů. V různých sborech, modlitebnách a kostelích se scházejí věřící, kteří chtějí zdůraznit, že i napříč církvemi je možno se společně modlit a hledat to, co spojuje, a ne rozděljuje. Do Husova sboru v Ostravě – Svinově 22. ledna přišli dokázat svou dobrou vůli a ekumenickou tolerantnost kněží římskokatolické církve Lukáš Dořičák a Jan Jurečka.

Přehled velikonočních bohoslužeb

Náboženská obec	2. 4. Květná neděle	6. 4. Zelený čtvrtek	7. 4. Velký pátek	8. 4. Bílá sobota	9. 4. Veli- konoční neděle	10. 4. Ve- likonoční pondělí
Frýdek-Místek				16:00		
Kunčice pod Ondřejníkem	8:30			16:00		
Opava	9:00			17:00	9:00	
Husův sbor Doubrava	8:00	16:00	16:00	16:00	8:00	
Ostrava – Hrabůvka					8:30	
Ostrava – Heřmanice	10:00				10:00	
Ostrava – Mariánské Hory	9:00	16:00		14:00	9:00	
Ostrava – Michálkovice	10:00				10:00	
Ostrava – Polanka	8:45	17:30			8:45	
Ostrava – Radvanice	8:00			17:00	8:00	
Ostrava – Moravská a Slezská	9:30				9:30	
Ostrava – Stará Bělá	8:00		17:00		8:00	
Ostrava – Svinov	10:15		17:30		10:15	
Ostrava – Zábřeh	10:30	16:00			10:30	
Rychvald	8:30	17:00		17:00	8:30	
Vratimov	8:30	17:00			8:30	
Hradec nad Moravicí					10:30	
Rožnov pod Radhoštěm	10:00				10:00	
Nový Jičín					15:00	
Olomouc	10:00	17:00	17:00	20:00	9:00	
Černovír						10:00
Bruntál					11:00	
Kojetín	10:00	16:00			10:00	
Skalka	8:15					
Krnov					9:00	
Troubelice					9:30	
Újezd						8:00
Dlouhá Loučka – kostel ŘKC						10:00
Uničov – hřbitovní kaple						út 9:15
Zábřeh	9:00		16:00			
Dubicko	10:30		17:00		10:30	
Zvole					13:30	
Přerov	10:30	17:00			10:30	
Lipník n. Bečvou					17:00	
Šumperk	10:15		17:00		10:15	
Hostice	8:30		15:00		8:30	
Loštice	8:30	16:00	17:00	18:00	8:30	
Bílá Lhota					13:30	
Chudobín	10:30		19:00	20:00	10:30	
Litovel	9:00	16:00	18:00	19:00	9:00	
Šternberk	9:00	18:00	18:00	9:00		
Rýmařov					10:45	
Horka nad Moravou	8:15				8:15	
Náklo					14:00	
Olomouc – Hodolany	9:00	17:00	17:00	9:00	9:00	
Olšany						9:00
Hranice		14:00			9:00	
Velká Bystřice	9:00	16:00			9:00	
Velký Týnec	7:30					

Všechny posluchače Českého rozhlasu stanice Vltava zveme v neděli 23. dubna v 9:00 hodin k přijímačům, budeme moci sledovat přímý přenos bohoslužeb naší církve z Husova sboru v Lošticích. Sloužit bude bratr farář Vlastimír Haltof.

Rada starších zve do Husova sboru v Ostravě – Svinově na koncert **Mužského pěveckého sboru Vítkovice**, který se uskuteční v neděli 23. dubna 2023 v 16 hodin.

V pátek 2. června se bude konat jubilejní 15. ročník celorepublikové akce **Noc kostelů**. Právě probíhá přihlašování jednotlivých míst napříč ekumenou. Abyste si mohli lépe vybrat, kam letos se svými přáteli zavítáte, navštivte web: www.nockostelu.cz, kde naleznete aktuality o přihlášených a programu.

Společné setkání k **uctění památky Mistra Jana Husa na Ostravici** u Winklerovy zvonice je plánováno na středu 5. července v 10:00 hod. Bližší informace budou včas k dispozici ve všech náboženských obcích.

V rámci Svatováclavského hudebního festivalu, v sérii Hudební výlety, bude Husův sbor ve Staré Bělé v pátek 30. června v 18:00 hodin hostit výborné hráče jazzu – **Zbigniew Kaleta Trio** s **klavíristou Pavlem Wlosokem**, začínajícím svou hudební dráhu na Janáčkově konzervatoři v Ostravě, dnes působícím v USA. Zazní společná autorská tvorba.

Už s předstihem chceme pozvat příznivce virtuózní houslové hry do Husova sboru ve Slezské Ostravě, kde 19. září v 19:00 hod. vystoupí **Jiří Vodička** a **Barocco sempre giovane** s koncertním programem: „Concerti Italiani II“.

Jedním z nejvýznamnějších festivalů klasické hudby České republiky je bezpochyby **Mezinárodní hudební festival Leoše Janáčka**, který v Ostravě, jejím přilehlém okolí a na Hukvaldech nabídne v rozmezí 1. června až 1. července návštěvníkům sérii různorodých koncertů, mistrovské kurzy, ale i operní představení nebo výtvarné a hudební dílny pro děti. Vybírat můžete na webu: mhflj.cz

Nedílnou součástí prázdninových měsíců jsou již tradičně **Letní Shakespearovské slavnosti**. Tento divadelní festival se odehrává na otevřených scénách v Praze, v Brně a v Ostravě. Letos se v Ostravě, na Slezsko-ostravském hradě, uskuteční ve dnech 16. července – 13. srpna. Slavnosti zahájí premiéra komedie **JAK SE VÁM LÍBÍ** režiséra Jakuba Nvoty, a jako další novinka se představí obnovená premiéra **DVAJA PÁNI Z VERONY**. V repertoáru je letos šest titulů, návštěvníci tedy budou mít z čeho vybírat.

Letošní 17. ročník mezinárodního hudebního festivalu **Kláštevní hudební slavnosti** představí šumperského rodáka Leo Slezaka. Od narození tohoto slavného tenoristy a sólisty oper ve Vídni a New Yorku uplyne letos 150 let. Jeho osobnost se připomene prostřednictvím koncertů, ale také výstavou a přednáškou ve Vlastivědném muzeu v Šumperku. Festivalem bude procházet téma inspirace Vídní – doby polky, valčíku a operety. Návštěvníci mohou navštívit 17 koncertů na 13 místech v Jeseníkách a okolí.

Kvíz: 1-B, 2-D, 3-A, 4-C, 5-E
Ježíšův příjezd do Jeruzaléma: oko, ruka, vlas, mříž v okně, oslíkovo ucho
Přesmyčky: Znamení
Velikonoční osmisměrka: On je naše spása
Vzkříšení Páně, křesťanství, křesťanství, křesťanství, křesťanství, křesťanství

Diecézní finanční fondy

Nejstarším diecézním fondem je **Disparitní fond**. Příjmem disparitního fondu jsou finanční prostředky získané darem při církevních úkonech, od kterých je odečtena částka na úhradu nákladů spojených s těmito úkony. Církevním úkonem se rozumí křest, úvod matky, svátost manželství, pohřeb, následná vzpomínka při bohoslužbách a uložení urny. Příjmem disparitního fondu jsou rovněž dobrovolné příspěvky duchovních, které lze poukázat na bankovní účet disparitního fondu **6244513002/5500**. Finanční prostředky z fondu jsou poskytovány duchovním při narození dítěte, při významném životním jubileu duchovního, při řešení tíživé ekonomické nebo sociální situace nebo v případech postižení živelnou pohromou. Dále se poskytují příspěvky dětem duchovních na mimoškolní vzdělávání, zdravotní péči nehrazenou zdravotními pojišťovnami, sportovní aktivity atd. O čerpání prostředků fondu rozhoduje disparitní komise, která má tři členy, kteří jsou voleni synodou duchovních olomoucké diecéze na funkční období tří let. Současnými členy disparitní komise jsou David Přichystal, Miroslava Běhalová a Martina Smolková.

V souvislosti se zákonem č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi byly v roce 2017 založeny tři nové fondy: Investiční fond, Misijní fond a Havarijní fond.

Investiční fond je určen k podpoře investic do nemovitého majetku olomoucké diecéze a jednotlivých náboženských obcí. Příspěvky z fondu jsou poskytovány především k podpoře investičních záměrů, jako je revitalizace objektů za účelem jejich komerčního využití s cílem zvýšení ekonomické soběstačnosti, např. vybudování bytové jednotky nebo jiného komerčně využitelného prostoru (kancelář, sklad apod.), zvýšení užitné hodnoty objektu (např. výměna oken, rekonstrukce topení, elektroinstalace, údržba střešních konstrukcí apod.). Fond není určen pro samoučelné investice do objektů, které nemají žádné nebo jen velmi malé využití (např. údržba střechy kostela, který se nevyužívá; výměna oken na opuštěné nebo nevyužívané faře apod.). Smyslem fondu je podporovat především ty záměry, které budou mít pozitivní vliv na život náboženských obcí a diecéze. Fond je plněn převodem části diecézní dávky, přičemž o konkrétní procentní výši rozhoduje diecézní shromáždění. O čerpání prostředků fondu rozhoduje diecézní rada.

Misijní fond je určen k podpoře činnosti v oblasti misie, diakonie a evangelizace, a k podpoře činnosti v oblasti duchovní péče o děti a mládež v olomoucké diecézi, případně v rámci celocírkevních akcí. Příspěvky z fondu jsou poskytovány především k podpoře práce s dětmi a mládeží, a to v jednotlivých náboženských obcích i diecézi jako celku. Podporována může být činnost diakonických středisek na území olomoucké diecéze, diakonická péče o potřebné (péče o lidi bez domova, o drogově závislé apod.), duchovní péče o seniory a nemocné, misijní dílo se zaměřením na konkrétní cílové skupiny, evangelizace a činnost přibližující prostředí ČČSH veřejnosti. Fond je plněn převodem části diecézní dávky, přičemž o konkrétní procentní výši rozhoduje diecézní shromáždění. O čerpání prostředků fondu rozhoduje diecézní rada.

Havarijní fond slouží pro zabezpečení majetku a provozu olomoucké diecéze a jednotlivých náboženských obcí. Havarijní fond je určen k přímé finanční podpoře v případě nenadálé havarijní události, aby bylo možné havárii odstranit bez zbytečného odkladu. Za havarijní událost se považuje zejména taková situace, která ohrožuje lidské zdraví nebo život, anebo znemožňuje či vážně omezuje chod náboženské obce. Fond je plněn převodem části diecézní dávky, přičemž o konkrétní procentní výši rozhoduje diecézní shromáždění. O čerpání prostředků fondu rozhoduje diecézní rada.

Nejnovějším fondem diecéze je **Mzdový fond**, který byl založen v roce 2022. Mzdový fond je zřízen k úhradě mzdových nákladů zaměstnanců olomoucké diecéze ve služebním nebo pracovním poměru. Příjmem mzdového fondu jsou finanční prostředky ve výši 100 % zisku po zdanění z hospodářské činnosti diecéze, tj. z pronájmů nemovitostí, z výnosů finančních investic apod., vykázaném ve výkazu zisku a ztrát olomoucké diecéze za příslušný kalendářní rok. Příjmem mzdového fondu je dále část diecézní dávky náboženských obcí olomoucké diecéze, přičemž o konkrétní procentní výši rozhoduje diecézní shromáždění. Příjmem mzdového fondu mohou být rovněž dary obdržené od třetích osob. Finanční prostředky na mzdovém fondu jsou vedeny na bankovním účtu olomoucké diecéze, číslo účtu **2041400018/6000**.

Radek Hruška, David Přichystal

Velikonoce

Kvíz

Poznáte, ve který den se která velikonoční událost stala?

1. Květná neděle
 2. Zelený čtvrtek
 3. Velký pátek
 4. Bílá sobota
 5. Hod Boží velikonoční
- A. Ježíš byl vyslýchán Pilátem a potom ukřižován. Tento den je smutný – v katolické církvi např. nezvoní žádné zvony – říká se, že odletěly do Říma.
- B. Ježíšův slavný příjezd do Jeruzaléma na oslátku, kdy mu všichni provolávali slávu a prokazovali úctu.
- C. Čekání.
- D. Ježíš s učedníky zasedl k poslední večeři. V noci ho potom zatkli a odvedli před veleradu.
- E. Ježíšovo vzkříšení.

Ježíšův příjezd do Jeruzaléma

Na obrázku vidíme známý výjev z Květné neděle. Ovšem guma si na něm trochu zařádila – pět věcí na obrázku chybí – najdete je?

Očištění chrámu

Přesmyčky

Když Pán Ježíš bičem vyháněl z chrámu všechny podnikatele, musel to být chvíli pořádný zmatek. I vaším úkolem je nastolit pořádek do zpřeházených písmenek – přesmyček. Když je správně seřadíte, aby slova dávala smysl, vypište si z nich písmenka do tajenky.

MRAZÉJULE	(5)
TIŠČÍĚON	(7)
DIČRAAVPO	(5)
MÁRCSNNIĚÍ	(2)
CIKELOVONE	(10)
ZĚPMICĚNENO	(9)
NYVÁHÍN	(7)

Velikonoční osmisměrka

K	E	T	R	V	T	Č	Ý	N	E	L	E	Z
O	B	N	Š	M	J	E	Ž	Í	Š	J	S	K
Z	É	V	Á	Á	Ř	N	N	E	B	Y	V	E
Ě	L	R	E	E	D	E	E	Í	N	Ě	V	A
N	CH	N	Č	L	Š	I	L	M	T	Y	E	D
K	H	E	A	Í	I	Á	J	N	Á	S	L	A
E	V	R	Ř	Ž	S	K	Á	P	E	K	K	R
L	L	K	O	O	Í	N	O	D	I	R	Ý	H
E	Z	E	B	B	E	Ř	O	N	I	L	P	A
V	B	O	S	D	T	R	K	S	O	E	Á	Z
Š	T	I	Ě	O	E	R	T	Ť	T	C	T	T
A	E	L	Č	H	S	U	M	R	Ě	Ě	E	P
V	E	R	K	A	S	Á	P	S	L	B	K	Á
S	V	Í	N	O	A	A	T	O	G	L	O	G

bič
Bílá sobota
Golgota
Herodes
Hod Boží
hrob
chléb
chrám

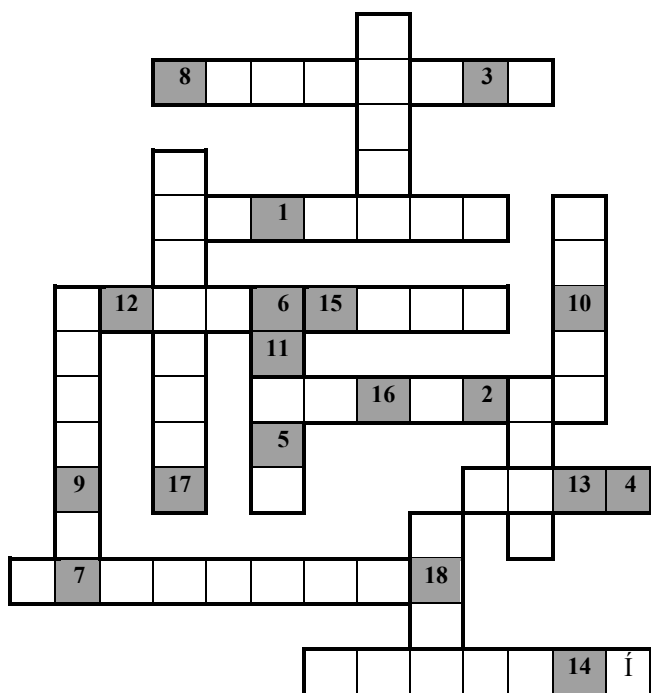
Ježíš
Jidáš
kámen
krev
Kristus
kříž
Květná neděle
oběť

osel
Petr
Pilát
smrt
spása
Syn
tělo
večeře

velekněz
Velikonoce
Velký pátek
víno
vzkříšení
zahrada
Zelený čtvrtek
ženy

Vzkříšení Páně

Doplňte slova podle počtu písmen (zleva doprava a shora dolů)

- 9 písmen: ukřižován, vítězství
- 8 písmen: velerada, vzkříšen
- 7 písmen: spasení, utrpení, věčnost, zahrada
- 5 písmen: Pilát, zrada, život
- 4 písmena: hrob, smrt, víra

Spřávné řešení najdete schované na některé stránce tohoto čísla časopisu.

Připravila Jana Krajčířková

Pampeliška – adaptační skupina pro ukrajinské děti.
Náboženská obec Církve československé husitské Olomouc ve spolupráci se Základní školou svaté Voršily.

Malované Velikonoce

Na stole ležely vodové barvy, štětce, kelímek s vodou. Byly úplně nové, ještě s nimi nikdo nemaloval. Děti je dostaly od babičky a připravily si je, že si po obědě něco namalují.

„Já už se tak těším, až začneme,“ vypískl ten nejtenčí štěteček. Nemohl se dočkat, až s ním dětská ruka namaluje první obrázek.

„My už se také moc těšíme,“ přidala se kolečka vodových barev. „Copak asi malujeme nejdřív?“

Barvičky i štětce se tetelily očekáváním, avšak stále se nic nedělo. Pomalu ubíhala hodina za hodinou, ale děti na vodovky úplně zapoměly a běžely si hrát na zahradu, protože ten den bylo venku opravdu krásně. Potom už se začalo stmívat, děti se musely umýt, navečeřet a jít do postýlek.

Vodovky a štětce zůstaly osaměle ležet na stolku. „Takhle to přece nemůžeme nechat,“ postavil se najednou největší štětec. „Všichni jsme se těšili, jak budeme malovat, a já vám říkám, že malovat budeme. Když na nás děti zapoměly, jejich problém, my je nepotřebujeme,“ ukončil bojovně.

Ostatní štětce a barvičky na něj chvíli nevěřícně hleděly. „Ale... co budeme vlastně malovat?“ zeptala se nakonec červená barva.

„Já mám nápad, já mám nápad,“
„Právě začíná velikonoční týden.
jmenují – Květná neděle, Modré
čtvrtek... to jsou samé barvy –
noce!“

Štětce i barvy nadšeně souhlasily.
Široký štětec nejprve namaloval
jako Modré pondělí. Středně tlustý
mráčků – za Šedé úterý. Obě zelené
na trávě a prvních jarních listech.
nakreslil záplavu nádherných jar-
Žlutá spolu s oranžovou ještě přikreslily sluníčko. „A co já, já na ten veselý obrázek asi nesmím, že?“ otázala se nesměle černá barva.

„Naopak,“ uklidňoval ji tenký štěteček. „Vždyť na Velký pátek byl ukřižován Pán Ježíš. „Ty namaluj kříž.“ Černá barva se hned dala do práce. „To je pravda,“ pokračovala bílá barva. „Obětoval se jako beránek. Mohu nakreslit bílého beránka?“

„Jistě, vždyť ten k Velikonocům patří! Stejně jako Bílá sobota, kdy čekáme na Ježíšovo vzkříšení!“ Barvičky i štětce byly stále nadšenější. Na obrázek ještě přibyl hnědý kámen, odvalený z Ježíšova hrobu, který symbolizuje jeho vzkříšení. A bílá s šedou, růžovou a světle modrou se pak ještě pokusily namalovat anděla, který zprávu o tom řekl ženám, když v neděli ráno ke hrobu přišly.

Víc se jim toho na papír bohužel nevešlo. Ale štětce i barvy byly spokojené – každý přiložil ruku k dílu, nikdo nebyl zapomenut. Společně namalovaly moc hezký obrázek.

Když ho pak ráno děti našly, byly velmi překvapené. „Maminko, kdo to maloval? A co to všechno znamená?“ Maminka se na obrázek zadívala. „Kdo to maloval, děti, to opravdu nevím. Ale co to znamená, vám povědět mohu...“

A maminka začala podle obrázku vyprávět.

vykřikl nadšeně nejtenčí štěteček. A víte přece, jak se jeho dny pondělí, Šedé úterý, Zelený pojdme tedy malovat Veliko-

sily a hned se pustily do práce. nádherně modrou jarní oblohu – štětec potom přidal pár šedých – „čtvrteční“ – barvičky se činily Tenký štěteček pak do trávy ních kvítků – jako Květnou neděli.